

Перица Јокић

Перица Јокиќ
ПЕРИГРАМИ

Издавач
Клуб писаца „Коста Солев Рацин“ - Велес

Рецензент
Бојан Рајевиќ

Технички уредник
Ана Ристова

Превод на македонски
Димитар И. Вилазорски

Штампа
Унистар

Тираж
300 примерака

Перица Јокић

ПЕРИГРАМИ

Велес, 2019

ПРИЧЕ У КАПСУЛАМА

Сажетост, духовитост, вишезначност, ишчашена перспектива, склоност ка иронији, парадоксу... нека су од кључних особина афоризма као жанра чији су творци на десетине врхунских аутора на просторима бивше СФРЈ.

Међутим, називајући своје афоризме периграмама, афористичар Перица Јокић сугерише нам да и у том једноставном облику ипак има простора за уобличавање препознатљиве индивидуалне поетике са ауторским печатом, толико снажним да по њему може да се назове и сам жанр.

У чему би се, онда, састојала посебност Јокићевог афоризма која би оправдала увођење посебног жанровског назива - периграма?

Најбољи одговор на то питање даће сами периграми.

Пошто књига афоризама допушта (можда чак и захтијева) насумична читања, овдје дајем репрезентативан узорак - десетак насумично одабраних периграма, на основу којих ће, на крају, моћи да се понуди и одређена дефиниција периграма као посебног афористичког жанра. Стил је човјек сам, што нам допушта да вјерујемо да ће својства која се искристалишу у десетак Јокићевих записа, бити важећа за све његове периграме.

Па да почнемо.

*Долазећи на посао, чувар затвора
направио корак више и нашао се иза решетака.*

Оно што се најприје примјећује у Јокићевом афоризму јесте постојање наративног језгра - у само једној реченици затичемо чак три радње: 1) долазак на посао; 2) прављење корака више; 3) смје-

штаће иза решетака. Већ у овом, првом афоризму у књизи „Периграми“ почиње се уобличавати једна особена поетика. Срж афоризма лежи у овом „корак више“ јер је управо тај корак неопходан да се из свијета стварности, уобичајених, свакодневних, рутинских радњи као што је долазак на посао, пребацимо у једну другачију стварност, у Јокићевом случају, стварност апсурда у којој, ето, чувар затвора завршава иза решетака. Од првог афоризма у књизи гради се слика свијета којом се наговјештава да је у том свијету све претумбано, раздрмано, избачено из својих уобичајених лежишта.

Љубазни лавови једног зоолошког врта широм отворили врата својим по-сјетиоцима.

Фантастика, гротеска, мијешање људског и животињског свијета, дјечја

перспектива наслућују се из овог периграма који, такође, има нешто од оне инверзије и претумбаности коју смо затекли у претходном периграму. Притом, овдје се кристалише још нешто: Јокићева способност да петрифицираним фразама као што је „широм отворити врата“ подари нови живот доводећи их у крајње необичне спојеве са лексичким јединицама из прилично удаљених регистара.

Нестали пар лисица из Зоолошког врта пронађен за појасом полицајца-приправника.

Из овог периграма ишчитавамо Јокићеву способност да из полисемичних ријечи извуче максимум, реализујући их, одједном, у неколико контекста у којима могу да се јаве, творећи, на тај начин, праву малу комедију забуне. Наравно, наративни потенцијал и овдје је присутан,

имамо не радњу, него цио случај (нестанак пара лисица из Зоолошког врта), имамо (успјешан) процес детекције јер је нестали пар лисица пронађен и остаје нам да закључимо да је афористичка инстанца на себе преузела улогу детектива који успијева да ријеши случај, на задовољство читалаца. Примјећујемо, још, да је Локићевим периграммима често потребна и сцена, што није тако чест случај код афоризама који се, често, задовољавају језичким играма.

Послије судара са Аном Карењиним, један заљубљени воз потпуно изашао из колосјека.

Локић вјешто уводи у игру и једну стварност из подручја умјетничке имагинације, додјељујући јој, тако, статус идентичан оном који има такозвана наша реалност. План реалности и план фикције

код Јокића не изгледају као да су у сукобу, прије би се рекло да се прожимају будући да Јокићева инстанца има увид и у једну и у другу, при чему је, и у једном и у другом случају, више занима скривени, него познати дио приче.

Упркос тешком невремену, авион лако слетио у провалију.

Јокићева афористичка инстанца показује се и као мајстор у области изневјерених очекивања која гради тако што избором лексичких јединица најављује срећан крај, у овом случају - успјешно слијетање онакво на какво бисмо сви најприје помислили, да би, затим, открила једно рјеђе запажано, а ипак присутно својство код слијетања авиона у провалију, а то је да и она представљају успјешна слијетања која, такође, могу бити ометана тешким невременом, колико и редовни лето-

ви. Јокић, јасно је, игра на крилатици да је и пад лет, подстичући машту читаоца да замисли авион који, због неког још тежег невремена, не успијева да слети у провалију, већ препуштен хиру невремена, завршава свој лет на писти циљног аеродрома. Све то да би се читалац запитао није ли и оно што сматрамо редом који смо створили заправо производ неког пуког случаја, једнако колико и било који хаос?

Пуцњем увис означен почетак трке и крај лутајућег надбранаца.

Потенцијал драме, потенцијал трагедије, око Јокићеве афористичке инстанце у стању је да види и у најобичнијем извјештају са неког спортског догађаја, на примјер, трке на сто метара. У пуцњу увис којим се означавају почеци трка виђена је пријетња сагласна духу времена у

којем пуцњеви чешће служе првобитној им намјени него ли означавању почетка неке трке. На овај, крајње онеобичен начин, Јокић нам је саопштио једну антрополошку константу која се тиче порива за убијањем који је, рекло би се, у нама присутан и онда када га нисмо свјесни.

Захваљујући својим димензијама, један прекоокеански брод свуда стигао одједном.

Није довољно имати изузетну језичку интелигенцију, какву Јокић, без дилеме, има, потребно је имати и вансеријску визуелну имагинацију да би се на помен синтагме „прекоокеански брод“ могао замислити брод чије димензије сежу преко океана, усљед чега тај брод „свуда стиже одједном“.

***Због преласка на контактна со-
чива, змије наочарке укинуле ову врсту.***

Овим периграмом Перица Јокић још једном демонстрира своју приврженост дјечијем виђењу свијета, али и способност да метонимијским помјерањима, попут змије, вијуга кроз различита значења, спајајући прилично удаљене контексте, чиме ствара посебно зачудан ефекат.

***Држећи се упутства за употребу
шешира, просјак остао шворц.***

Хуморни ефекат у овом периграму гради се увиђањем вишеструкости намјене шешира који је, у примарном значењу, средство за покривање главе, међутим, вријеме у којем живимо открило му је још једну могућу функцију на шта Јокић духовито, премда црнотуморно скреће пажњу. Јокић је у стању, попут неког су-

перпрецизног инструмента, да се огласи својим звоном за узбуну - периграмом, истог тренутка када осјети да је нека ријеч, под утицајем тренутних прилика доживјела значењску трансформацију.

Његош у Црној Гори пише све провокативније.

Иако у начелу ближа имагинативним стварностима, Локићева афо-инстанца увјерава нас да са подједнаким успјехом може да афористички тумачи и актуелну црногорску збиљу, не лишавајући је, и даље, универзалних увиђања.

У записима који су овдје представљени, а то ће бити случај и са свим записима у књизи, могуће је уочити и једну стилску доминанту, а то је употреба крњег перфекта. То је онај облик за којим, у циљу језичког економисања, често посе-

жу новинари при насловљавању својих чланака. То за ефекат, како у новинским насловима, тако и у Јокићевим периграмама, има смјештање збивања *in medias res*. Из тог разлога, читалац који буде читао Јокићеве „Периграме“ имаће утисак да чита само новинске наслове растерећене било чега сувишног.

Да закључимо, Јокићеве периграме су афоризми са наративним потенцијалом који се не реализује, већ се прича која би се могла испричати згушњава у капсуле од свега пар ријечи. Оно што се, притом, реализује јесте семантички потенцијал ријечи који се често доведе до слике или, чак, вишеструких слика. Уочљива је тенденција да се у Јокићевим периграмама значењски потенцијал ријечи истовремено реализује у свим могућим контекстима. Периграме прати и неодољиви шарм дјечије зачућености пред свијетом, али и језиком, као и свеприсутна

склоност ка игрању и освајању нових
имагинативних простора.

Бојан Рајевић

Долазећи на посао, чувар затвора
направио корак више
и нашао се иза решетака.

Љубазни лавови једног зоолошког
врта широм отворили врата
својим посјетиоцима.

Оперски пјевач завјештао гласне
жице Кабловима из Светозарева.

У једној заосталој школи
ђацима одузето право
да туку професоре.

Глумица са петнаестог спрата
пала у заборав, а онда и са терасе.

Питагора нестао у хипотенузи
Бермудског троугла.

Нестали пар лисица из Зоолошког
врта пронађен за појасом
полицајца - приправника.

Психијатар постао зависник
од лудих.

Да не би имали проблема с високим
напоном, електричарима забрањено
да расту преко два метра.

Заборавна дама поново
изгубила невиност.

Ухапшен гост хотела који је
заборавио да искључи климу
и од љета направио зиму.

Незадовољне прскањем воћа,
гусјенице покренуле тенкове.

Пјешачки прелаз затворен
због бијеле куте.

Наркоман пренио дрогу
у носу и вени.

Лезбејка и педер
промијенили полове
и постали педер и лезбејка.

Недостатак болничких кревета
имао срећан епилог јер су у
најновијој саобраћајној несрећи
сви погинули.

Прачовјек на прагу открића
шта треба да ради кад је гладан.

Послије судара са Аном
Карењином, један заљубљени воз
потпуно изашао из колосјека.

Миротворци имали довољно слуха
па је клање једни других
дочекано на нож.

Жена одбила да покаже
гдје крије године.

У такмичењу причања шарених
лажа, побиједила једна
предизборна кампања.

Ексцентрични лопов покрао
фирму у којој ради као директор.

Немарни возач свој нови ауто
оставио без горива
и тако наставио да вози.

Упркос тешком невремену,
авион лако слетио у провалију.

У празном аутобусу
жена стоји и чека кавалера
да јој уступи мјесто.

Због супе у којој није пронађена
мува, оштро протестовао
један стални мувојед.

Политика ушла у Јавну кућу
и обогатила је за још једну курву.

Да би се продужио животни вијек
телади, кланице одлучиле
да не раде за викенд.

Пуцњем увис означен почетак трке
и крај лутајућег падобранца.

Да му жена не би заковала ствар,
возач опрезно убацио у другу.

Неопрезни археолози ископали
ћуп у једном комаду, а онда га,
према нацрту спајања,
комисијски разбили.

Резервни точак пронађен тек
послије проналаска четири точка.

Сизиф разочаран узалудним
послом, јер је гурао
погрешан камен.

Невини оптужени да због њих
криминалци све више испаштају.

Публика запањена видјевши да
нова старлета, осим једног дупета,
има и двије сисе.

Под тешким батинама,
лопов признао да ништа
није украо.

У циљу ефикасности у раду,
непознати починилац омогућио
полицији да се позове на њега.

Захваљујући својим димензијама,
један прекоокеански брод
свуда стигао одједном.

Пошто је откупио све валуте свијета,
нумизматичар завршио као просјак.

За пљачку банке осумњичена
жена ружна к'о лопов.

Због преласка на контактна
сочива, змије наочарке
укинуле ову врсту.

Да не би без разлога
дувао балон свом сину,
саобраћајац се прво напио.

Новорођени црнац се уплашио
мрака јер није знао
гдје му се завршава тијело.

Животиње једног зоолошког врта
све мање заинтересоване
за људе које им показују.

За пола сата, колико јој је требало да
скине шминку, жена ослабила
двадесет килограма.

Забрањено удруживање рада и
средстава између фабрика
минералне воде и детонатора.

За масовну гробницу нехатом
ископана већа рупа,
али је срећом попуњена.

У дубини својих мисли,
човјек наишао на подморницу.

Једна ексклузивна кафана за сваког
свог пијанца обезбиједила
СТО над главом.

Поставља се питање колика је тек
сукња за којом се Земља окреће.

Реклама за ексерсје дјеловала тако
брутално да је Исус од
запрепашћења остао као прикован.

Семинар лудих био успјешан,
јер није преовладао разум.

Због геноцида над мувама,
Друштво за заштиту животиња
укинуло супу.

У тренутку кад је умирао од жеђи,
утопљеник у дављењу нашао спас.

Неискусном стаклоресцу
жена сломила срце.

На првом избору за мис свијета,
не бјеше се родила та
која би Еви конкурисала.

Адам постао го тек пошто
су пронађене гаће.

Први стилиста радио моделе од
СМОКВИНОГ ЛИСТА.

Ева изјавила да Адам није њен тип.

Упознавши Еву, Адам закључио
да су све жене исте.

Част свог имена,
Пушкин бранио пиштољем.

Због несташнице кисеоника,
дисаће се испод тезге.

Да би жртву максимално
испоштовао, убица тражио
више простора у црној хроници.

Пијанци замјерили Диогену што је
буре так тако преточио у гајбу.

Приликом куповине ормана за
спаваћу собу, муж се консултовао
с љубавником своје жене.

Пронађен старац који се удавио
у дубоку старост.

Киша пала без најаве метеоролога
и све упрскала.

Хумани спортски риболовац
задржао упецану рибу
да је не би растргле ајкуле.

Сахрањен човјек
који је уобразио да је жив.

Да би послје пластичне
операције знала о коме је ријеч,
жена задржала име.

Ђацима одобрено да масовно
бјеже са полицијског часа.

Улизица праксу обавља
на свом дилихипу.

Безобзирни лудаци од угледне
психијатријске клинике
направили лудницу.

Ахила спасила панцир чарапа.

Муж поручио отмичарима
да ће све дати
само да му жену задрже.

За савладавање тешког градива,
ђаци уз уџбенике добили
и грађевинске машине.

Нестрпљиви новинар сазнао шта
се десило и прије него што је у
новилама прочитао
свој чланак о томе.

Математички проблем
најзад долијао.

Због сукоба интереса,
забрањен штрајк глађу
у прехранбеној индустрији.

Талентована спонзоруша
понудила услуге трошења било
чијег новца.

Једна банка доскочила лоповима
дајући им новац на чување.

Довитљиво племе дивљака
опстало без прибора за јело.

Постављањем сценографије
за хорор-филм,
један град добио љепши изглед.

Експериментално отворен
луксузни затвор отвореног типа.

Жена оштрим језиком
убила мужа у појам.

Сурферу одобрено да за тренинг
користи радио таласе.

Рјешавањем мистериозног
помјерања једног пјешачког
прелаза, утврђено да зебра
није била везана.

Због недовољно прекида у игри,
доведена у питање
надокнада времена.

Преживио здрав човјек којег су
доктори грешком лијечили.

Захваљујући силовању, жена
избјегла одговорност
за губљење невиности.

Сходно политици запошљавања,
Школа за градоначелнике
затражила подизање
већег броја градова.

Мађионичар грешком добио
праву тестеру и трик није успио.

Пошто се добро најео,
гладни и сасвим изгубио апетит.

Слијепац могао да буде
једини очевидац,
само да је понио свој штап.

Испод дебелог слоја шминке,
искусни археолог ископао
своју жену.

Мишеви постали кључна карика
у чупању репе.

Непредвидљива козметика
учинила да најприближнији опис
жене гласи: постоји и има косу!

Због ајкуле која је залутала у базен,
ватерполо утакмица
завршена без играча.

Држећи се упутства за употребу
шешира, просјак остао шворц.

Жена доживјела срчани удар
видјевши себе у читуљи,
а била је то нека сасвим друга
особа која нашминкана личи на
ову када је без шминке.

Луде краве збуњене
нервним болесницима.

Због снијега одложен
хокеј на трави.

Њутн имао доста главобоље
покушавајући да гравитацију
испроба са тиквом.

До појаве точкова, кочнице
успоравале друмове.

Да би филмови страве и ужаса
били увјерљиви, у биоскопу забра-
њен улаз женама без шминке.

У лудници стање нормално.

У карактеру једног мушкарца,
гинеколог препознао
предмет свог рада.

Због несташице лекова,
фармацеути принуђени
да укидају неке болести.

Утакмица одиграна без публике
тако да се не зна тачно колико
гледалаца није било присутно.

Леди Четерли очајна – којег год
љубавника нађе, увијек то буде
љубавник леди Четерли.

Изгубили смо од тако мале државе
да се наш пораз
неће ни примијетити.

Због немања кворума,
скупштински бифе
наставио са радом.

Разлог доброг пословања у једном
Бироу за изгубљене ствари
су стални губици.

Да је живио само дан дуже,
видио би своју читуљу у новинама.

Развој козметичке индустрије
коче лијепе жене.

Прво угасили фирму,
а онда запалили.

Мазохиста пао у руке џелату
и добро га намучио.

Сналажљиви ватрогасац успио
без опреме да угаси жеђ.

Сенилни старац
заборавио да умре.

Јапански мачо типови умјесто
нанула радије навлаче Јапанке.

Одбивши да пријави имовину,
лопов сачувао туђу приватност.

Храбри филмски гледалац све
опасне сцене одгледао без дублера.

Звучни филм глумонијеме
оставио без текста.

Његош у Црној Гори пише
све провокативније.

Интерпол забранио укидање
шминке јер ни једна жена са
личне карте не би постојала.

Струја ухватила лопова
који је покушао да је краде.

О ПИСЦУ

Перица Јокић, рођен 1962. у Витини је један од најбољих и најпознатијих савремених црногорских писаца. Пише романе, драме, сатиричне приче и афоризме.

Аутор је следећих дела: „Паметнији попушта“ (1996) - афоризми, „Ти си мој геније“ (1996) - роман у балади, „Доручак за Ему“ (1997) - драма, „Тачно у подне“ (1998) - антологија радио афоризма, „Лифт“ (1999) - драма, „Причам ти причу“ (2013), сатиричне приче, „Искуства Роберта Ниманија“ (2014) - сатиричне приче, „Огледи Роберта Ниманија“ (2015) - сатиричне приче, „Свемирски дневник“ (2015) - роман, „Строго за јавност“ (2016) - афоризми и закони, „Хербаријум хумора и сатире“ (2016) - новински исечци - електронско издање, „Изразито добре приче“ (2017) - сатиричне приче, „Сазна-

ња Роберта Ниманија“ (2018) - сатиричне приче, „Изразито добре приче, 2. допуњено издање“ (2018) - сатиричне приче и „Приче“ (2018) - сатиричне приче, избор.

Августа 2016. експериментално уводи нови вид сатиричног изражавања којем проналази адекватни термин - периграма. Периграмаи већ одмах изазивају интересовање и бивају веома добро прихваћени. Преводе се на македонски језик и доспевају на електронски таблоид Струмицаонлајн (2016), затим и у Етни, електронском часопису за хумор и сатиру. Већ у септембру 2016. се појављују и у штампаном издању, у водећем часопису за хумор и сатиру Јеж, а затим и у часописима Разбибрига и Енигматика.

Велес има ту част да се ту најпре промовише његова најновија књига „Периграмаи“, која, можемо слободно рећи, представља нови жанр у сатири.

Димитар И. Вилазорски

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека
„Св. Климент Охридски“, Скопје

821.163.41-84

Јокиќ, Перица

Периграми / Перица Јокиќ;
[превод на македонски Димитар И. Вилазорски]. -
Велес: Клуб на писатели „Коста Солев Рацин“,
2019. - 80 стр.: вињети; 21 см

Насл. стр. на припечатениот текст:

Периграми / Перица Јокиќ.

Обата текста меѓусебно печатени во

спротивни насоки. - Текст на мак. и срп. јазик. -

Приказни во капсули: за книгата „Периграми“ на
Перица Јокиќ / Бојан Рајевиќ: стр. 5-9

ISBN 978-9989-899-50-8

COBISS.MK-ID 110430986

СР - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека
„Св. Климент Охридски“, Скопје

821.163.41-84

Јокиќ, Перица

Периграми / Перица Јокиќ;

[Превод на македонски Димитар И. Вилазорски]. -
Велес: Клуб на писатели „Коста Солев Рацин“,
2019. - 80 стр.: виџети; 21 см

Насл. стр. на припечатениот текст:

Периграми / Перица Јокиќ.

Обата текста меѓусебно печатени во

спротивни насоки. - Текст на мак. и срп. јазик. -

Приказни во капсули: за книгата „Периграми“ на
Перица Јокиќ / Бојан Рајевски: стр. 5-9

ISBN 978-9989-899-50-8

COBISS.MK-ID 110430986

Велес ја има таа чест тука најнапред да се промовира неговата најнова книга „Периграми“, која, можеме слободно да речеме, претставува нов жанр во сатирата.

Димитар И. Вилзорски

то добри приказни“ (2017) - сатирични раскази, “Сознанијата на Роберт Нимани“ (2018) - сатирични раскази, второ дополнето изда- добри приказни, “Изразито (2018) - сатирични раскази, “Приказни“ (2018) - сатирични раскази и “Казни“ (2018) - избор на сатирични раскази.

Во август 2016 година експериментално воведува нов вид на сатирично изразување на кое што му го наоѓа соодветниот термин - перипрам. Перипрамите веднаш предизвикуваат интерес и многу добро се прифатени. Се преведуваат на македонски јазик и допеваат на електронскиот таблоид Струмица-онлајн (2016), потоа и во Етна, електронски часопис за хумор и сатира. Беке во септември 2016 година се појавуваат и во печатено издание, во водечкото списание за хумор и сатира Еж, а потоа и во списанијата Разбирота и Енигматика.

Перица Јокит, роден во 1962 године во Витина е еден од најдобрите и најпознатите современи црногорски писатели. Пишува романи, драми, сатирични приказни и афоризми.

Автор е на следните дела: „Попа-метниот попушта“ (1996) - афоризми, „Ти си мојот гениј“ (1996) - роман во балада, „Појадок за Ема“ (1997) - драма, „Точно нападене“ (1998) - антологија на радио афоризми, „Лифт“ (1999) - драма, „Ти раскажуваш приказна“ (2013) - сатирични раскази, „Искусствата на Роберт Нимани“ (2014) - сатирични раскази, „Огледала на Роберт Нимани“ (2015) - сатирични раскази, „Вселенски дневник“ (2015) - роман, „Строго за јавност“ (2016) - афоризми и закони, „Хербарум на хуморот и сатирата“ (2016) - новински исечоци - електронско издание, „Изрази-

ЗА ПИСАТЕЛОТ

Струја фати арамија
кој што се обиде да ја краде.

Интерпол го забрани укинувањето на
шминката бидејќи ниту една жена
од личната карта не би постоела.

Његош во Црна Гора пишва
се попровокативно.

Звучниот филм ги остави
главните без текст.

Храбар филмски гледач сите
опасни сцени ги изгледа без аудио.

Одбивајќи да го пријави имотот,
крадецот сочувва туѓа приватност.

Јапнските маџо типоџи
наместо налани повеќе саќат
да навлеќуџаат јапонки.

Сенилен старец заборави да умре.

Снаодлив пожарникар успеа
без опрема да ја изгасне жедта.

Мазохист падна во рацете на целат
и добро го знамачи.

Прво ја изгаснаа фирмата,
а потоа ја запалија.

Развитокот на козметичката
индустрија го кочат убовите жени.

Да живееше само ден подолго ќе го
видеше својот некролот во весниците.

Причина за доброто работење на едно
Биро за изгубени работи
се постојаните губитоци.

Поради немање кворум,
скупштинското бифе
продажи со работа.

Изгубивме од така мала држава,
што поразот нема ни да се забележи.

Леги Четрли очјана - било кој
биде љубовник да го најде, секоташ тоа ќе
биде љубовникот на леги Четрли.

Натпреварот одигран без публика,
така да не се знае точно колку гледачи
не биле присутни.

Поради неадекватност од лекови,
фармацевтите принудени
да укинуваат некои болести.

Во карактерот на еден маж,
интелектот го препозна предметот
на својата работа.

Во лудница состојбата нормална.

За да филмовите на стравот и ужасот
 бидат што поуверливи,
 во кино забранет влезот
 на жените без шминка.

До појавата на трката
 кочниците ги употребувае друмовите.

Нбути имаше доста гаводоака
 пробајќи правитацијата
 да ја испроба со тиквата.

Лоради снет одложен хокеј на трева.

Луѓи криви збунети
од нервно ободените.

Жена доживеа срцев удар кога се виде
себеси на некролот, а таа била
некоја сосема друга особа
која нашминкана личи на оваа
кога е без шминка.

Непредвидливата козметика направил
најприближниот опис за жената
да гласи: постои и има коса.

Поради ајкула која што заската
во базен, ватерполо натпревар
завршен без играчи.

Држејќи се на упатството за употреба
на пеширот, просјак останал шворц.

Глувците станаа главна карика
во корненџето на ретката

Под дебелиот свој шминка,
искусен археолог ја ископа жена му.

Слепец можеше да биде
само да го понесеше својот стап,
единствениот очевидаец,

Откако добро се најаде, гладниот
и сосема го изгуби апетитот за јадење.

Магичниот чар по грешка доби
порешна пила и трикот не успеа.

Во согласност со политиката за
вработување, Школата за
градоначалници побара подигање
на поголем број градови.

Благотворение на сиљувањето,
жена ја избегна одговорноста
за губењето на невиноста.

Со решавањето на мистериозното
поместување на еден пешачки
премин, утврдено дека
зедбата не била врана.

Лорди недоволно прекини во
играта, доведена во прашање
надокнадата на времето.

Прекивеа здрав човек кого што
докторите порешно го лечеа.

На гурфер одобрено
за тренинг да користи радио бранови.

Жена со остер јазик
го уби мажот во поим.

Експериментално отворен
 дуксузен затвор од отворен тип.

Со поставувањето на сценографија
 за хорор-филм,
 еден град доби побав изглед.

Снаодливо пламе дивјаши
 опстана без прибор за јадење.

Поради судир на интереси,
забранет штрајкот со глад
во прехранбената индустрија.

Талантирана спонзоруша понуди
трошење на било чии пари.

Една банка им излезе во пресрет на
крадците, давајќи им пари на чување.

Математичкиот проблем
најпосле настрада.

Нестрпиви новинар дозна што се
сачувао и пред да ја прочита во
весниците својата статија за тоа.

За совладување на тешкото гравиво,
ученици со учедниците
добиле и градежни машини.

Маж порача на киднаперите
дека сè ќе даде
само да ја задржат жена му.

Ахил го спаси паншир чорпата.

Безобирни аугапи од улеадната
психијатарска клиника
направиле аугапица.

На учениците одобрено
масовно бегане од полицискиот час.

На учениците одобрено
масовно бегане од полицискиот час.

За да после пластичната операција
знае за кого станува збор,
жена го задржа името.

Потребан човек кој што вообрази
дека е жив.

Хуман спортски ридовец
ја задржа уловената риба
за да не ја распрнат ајкулите.

Дождот падна без најава
на метеоролозите и сè упрска.

Пронајден старец кој што се удавил
во дабока старост.

При купувањето на орман за во
спалната соба, маж се консултираше
со љубовникот на својата жена.

Пијаниците му замерија на Диоген
што бурето тукну така
го преточи во тајба.

За да ја испочитува максимално
жртвата, убиец бараше
повеќе простор во прната хроника.

Поради недостиг од кислород,
ке се дигне под тезга.

Честа на своето име
Пушкин го бранеше со пиштол.

Запознавајќи ја Ева,
Адам заклучи дека сите жени се исти.

Ева изјави дека Адам не е нејзин тип.

Првиот стилст правела модела
од смоквин лист.

Адам постана гол дурѝ
откако се пронајдени таките.

На првиот избор за мис на светот,
не беше се родила таа
која на Ева би и конкурирала.

На неискусен стаклорезец
жена му го скриши срцето.

Во моментот која умираше од жед,
потонат во давењето најде спас.

Поради тензија над мувите,
Друштвото за заштита на животните
ја укина суката.

Семинарот на луѓа беше успешен
бидејќи не преовлада разумот.

Рекама за киници
 делуваше така брутално
 што Исус од запрестување
 останал како прикован.

Се поставува прашање кокава е
 сукњата по која се врти Земјата.

Една ексклузивна кафана за секој
 пијаница обезбеди маса над главата.

Во длабочината на своите мисли,
човек најде на подморница.

За масовна гробница, по грешка
е ископана поголема дупка,
но за среќа, беше попланета.

Забрането здружувањето на работата
и средствата помеѓу фабриките
за минерална вода и детонаторите.

За половина час, колку што и
 требаше да ја симне шминката,
 жена ослабеве дваесет килограми.

Животните од една зоолошка градина
 се помалку заинтересирани за луѓето,
 кои што им ги покажуваат.

Новородениот црнец се улапи
 од мракот зашто не знаеше
 каде му завршува телото.

Да не би му го дуваа без причина
 бајанот на својот син,
 сообраќаецот прво се опи.

Поради преминувањето на контактни
 сочива, змиите наочарки
 ја укинаа оваа врста.

За грабеж на банка осомничена жена
 граа како крадец.

Откако ги откупил сите валути во
светот, нумизматичар
завршил како профјак.

Благодарејќи на своите димензии,
еден прекуокеански брод
најдлаги стигна секаде.

Со цел за ефикасност во работата,
непознат сторител и овозможил
на полицијата да се повика на него.

Под тежок котек,
крадец призна дека ништо не украа.

Публиката запрестена гледајќи
дека новата старета, освем едно дупе,
има и две пипки.

Невините оптужени дека
криминалците поради нив
се повеќе страдаат.

Сизиф разочаран од загуѓаната
работа, затоа што туркал
погрешен камен.

Резервното тркало е пронајдено
дур и после пронаоѓањето
на четирите тркала.

Невнимателни археолози ископаа куќа
во едно парче, а потоа,
според напртот за составување,
комисиски го скршија.

За да жена му не ѝ ја закочила
работата возачот внимателно
префрли во втора.

Со пукање во височина
означен почетокот на трката
и крајот на еден заљутан падобранец.

Да би се продолжил животниот век
на телинбата, кланиците одлучиле
да не работат за викендите.

Политиката влезе во јавната куќа
и ја збогати за уште една куќа.

Поради суктата во која не е пронајдена
мува, остро протестираше
еден стамен мувојад.

Во празен автобус стои жена и чека
да се појави каваџер
кој би и го отстапил местото.

И покрај тешкото време,
авион лесно слета во провапија.

Немарен возач го остави својот
нов автомобил без капка гориво
и така продолжи да вози.

Експентричен крадец ја искраде
фирмата во која што
работи како директор.

На натпревар во раскажување
на шарени лати
победи една предизборна кампања.

Жена одби да покаже
каде ги крие годините.

Миротворците имаа доволно слух па
колењето помеѓу едните и другите
е дочекано на нож.

После сударот со Ана Каренина
еден забубен воз
потполно излезе од колосек.

Прачовекот на пратот на откритието
што треба да прави кога е гладен.

Недостатокот на болнички кревети
имаше среќен епилог бидејќи
во најновата сообраќајна несреќа
сите погинаа.

Пешачки премин затворен
поради белата кута.

Наркоман пренесе дрога
во носот и вената.

Лезбејка и педер
ги променија половите
и станаа педер и лезбејка.

Незадоволни од прскањето на
 овошките,
 гасениците ги покренаа тенковите.

Уапсен гостинот на хотелот
 кој што заборава да ја искачуи
 климата и од летото направи зима.

Заборавања дама повторно
 ја изгуби невиноста.

Да не би имале неадекватности со
високиот напон, на електриците
забрането да растат
повеќе од два метри.

Психијатар стана зависник од луѓите.

Мчезнатиот пар лисци
од зоолошката градина пронајден на
појасот на полицаетот приправник.

Питатора исьезна во хипотенузата
на бермудскиот триаголник.

Лумпичата од петнаесеттиот век
падна во заборав,
а потоа и од терасата.

Во едно заостанато училиште
на учениците одземено правото
да ги тешат професорите.

Оперски печ ги завешта гласните
жици на Каблови од Светозарево.

Љубезните лавови од една зоолошка
градина ширум ги отворија вратите
за своите посетители.

Догајќи на работа, чуварот на
затворот направи чекор повеќе
и се најде позади решетки.

Бојан Рајевик

контексти. Периграмите ги следи и не-
одоллив шарм на детска зачуденост пред
светот, но и јазикот, како и сеприсутната
склоност кон играњето и освојувањето на
нови имажинативни простори.

често посетуваат новинарите при насловувањето на своите новинарски статии. Тоа за ефект, како во новинарските наслови, така и во Јокиќевите перипрамаи, има сместување на збиднувањата in media res. Поради таа причина читателот кој ќе ги чита Јокиќевите „Перипрамаи“ ќе стекне впечаток дека чита само новинарски наслови растеретени од било што излешно.

Да заклучиме, Јокиќевите перипрамаи се афоризми со наративен потенцијал кој не се реализираат, туку прикажаната која би можела да се раскаже ја згуснува во капсули од се на пар зборови. Тоа што, притоа, се реализира е семантичкиот потенцијал на зборови кои често се доведуваат до слики или, дури до, повеќекратни слики. Боочлива е тенденцијата да во Јокиќевите перипрамаи, значителен потенцијал на зборови исторемено се реализираат во сите можни

Во записите кои се претставени тука, а истото ќе биде случај и со сите записи во книгата, можно е да се воочи и една стилска доминанта, а тоа е употребата на крај перфект. Тоа е формата за која, со цел за јазично економисување,

Во записите кои се претставени тука, а истото ќе биде случај и со сите записи во книгата, можно е да се воочи и една стилска доминанта, а тоа е употребата на крај перфект. Тоа е формата за која, со цел за јазично економисување, имативните стварности, локиквата афо-инстанца не уверува нас дека со подеднаков успех може афористички да се толкува и актуелната прогнорска реалност, не пишувајќи ја, и понатаму, од универзалнитевидувања.

Иако во основа блиска до имативните стварности, локиквата афо-инстанца не уверува нас дека со подеднаков успех може афористички да се толкува и актуелната прогнорска реалност, не пишувајќи ја, и понатаму, од универзалнитевидувања.

Безгот во Црна Гора пишува се непрококашено.

периграмот, истиот момент кога ќе почувствува дека некој збор, под влијание на моменталните прилики доживува значајна трансформација.

Хумористичниот ефект во овој перипрам се гради со увидување на повеќекратната намена на шеширот кој во примарното значење е средство за покривање на главата, мегута, времето во кое живееме му открива уште една можна функција за кое Јокиќ духовито поправо прнохуморно го свртува вниманието. Јокиќ е во состојба, како некој супер-прецизен инструмент, да се повика на своето свонче за узбуна,

*Држејќи се на упатството за
употреба на шеширот, профјак остана
творцу.*

привираност на детското гледање на светот, но и способноста да со метонимски поместувања, како змиите, изви-вајќи се низ различни значења, спојувајќи причинчно оддалечени контексти, со што прави посебен зачудувачки ефект.

Во овој периграм Перица Јокиќ уште еднаш ја демонстрира својата

*Лоради преминувањето на кон-
тактни сочева, змиште наочарки ја
укитнаа оваа ерста.*

Не е доволно да имаш изворедна јазична интелигенција, како што Јокиќ, без размислување ја има, потребно е да се има и вонсериска визуелна ималинација за да се помнување на синтагмата „пре-кучокански брод“ да може да се замисли брод на кој димензиите достигнуваат преку океанот, следствено што тој брод „секаде стигнува наеднаш“.

*Благодарејќи на своите димензии,
еден прекуокански брод наеднаш стиг-
на секаде.*

кој е, што би се рекло, во нас е присутен и тогаш кога не сме свесни за него.

Потенцијал на драма, потенцијал на трагедија, за локикевата афористичка инстанца во состојба е да види и во најобичниот извештај од некој спортски настан, на пример, трка на сто метри. Во пукањето во вис со кој се означуваат почетопите на трка видена е закана согласно со духот на времето во кое пукањата најчесто служат за нивната првобитна намена отколку од озна- чувањето на почетокот на некоја трка. На овој, крајно необичен начин, Јокиќ ни соопштува една антрополошка константа која се однесува на поривот за убивање

Со пукање во височина означен е почетокот на трката и крајот на еден залуштан надобранец.

направиле всушност производ на некој чист случај, исто колку и било кој хаос?

изневерени очекувања кој гради така што со изборот на лексички единици го најавува среќниот крај, во овој случај успешно слетување такво на какво сите најпрвин би помислиле, за да, потоа, се открие едно запазено, а сепак присутно својство кај слетувањето на авионот во провалија, а тоа е дека и тоа претставува успешно слетување, кое, исто така, може да биде попремено од тешкото невреме, колку и редовните летови. Јокиќ, јасно е, игра на слоганот дека и падот е лет, поттикнувајќи ја иманицијата на читателот да замисли авион кој, поради некое уште потешко невреме, не успева да слета во провалијата, тукуч препуштен на волјата на невремето, го завршува својот лет на пистата на аеродромот на кој што имал за цел да слета. Сето тоа за да читателот се запраша не е ли тоа што го сметаме за ред кој што сме го

Локиќевата афористичка инстанца го покажува и како мајстор во областа на

*И покрај тешкото време, авион
лесно слета во провалџа.*

познатиот дел на приказаната. повеќе го интересира скривениот отколку што и во едниот и во другиот случај, има увид и во едната и во другата, при пропуштаат бидејќи Локиќевата инстанца конфликт, поправни би се рекло дека се Локиќ не изгледаат како да се во реалноста и планот на фикцијата кај таканаречена наша реалност. Планот на и, така, статус и денгичен на оној кој има уметничката иманинација, подгледувајќи една стварност од подрачјето на Локиќ вешто воведува во игра и

*После сударот со Ана Каренина
еден заубен воз потполно излезе од
колосек.*

Од овој периграм ја читаме
 локитевата способност да од полисеми-
 чните зборови го извлече максимумот,
 реализирајќи ги, наеднаш во неколку
 контексти во кои можат да се јават,
 творејќи на тој начин, вистинска мала
 комедија на забуни. Секако, наративниот
 потенцијал и тука е присутен, имаме не
 само дејство, туку цел случај (снему-
 вањето на парот лиспци од зоолошката
 градина), имаме (успешен) процес на
 детектирање, бидејќи исчезнатиот пар
 лиспци е пронајден и нас ни останува да
 заклучиме дека афористичката инстанца
 на себе ја превзема улогата на детектив
 кој успева да го реши случајот, на задво-
 волство на читателите. Забележуваме,
 уште, дека периграмите на Јокик често
 бараат сцена, што не е така чест случај
 кај афоризмите кои често, се задово-
 луваат со јазични игри.

*Ичезнатот нар листи од
зоолошката градина пронајден на
појасот на полтавецот приправник.*

Фантастика, протеска, мешањето на
човекот и животинскиот свет, детска
перспектива се наслутуваат од овој
перирам кој, исто така, има нешто од таа
инверзија и претумбаност која ја
затекнавме во претходниот перирам.
Притоа, тука се кристализира уште
нешто: Локикевата способност да со
петрифицирани фрази како што е „ширум
ја отвори вратата“ подари нов живот,
доведувајќи ги во крајно необични
споеви со лексички единици од прилично
оддалечени региони.

*Љубезните лавои од една зоо-
лотка градина широм ги отворува
вратите за своите посетители.*

наративно јадро - во само една реченица
наидуваме на дури три дејства: 1)
доаѓање на работа 2) правење чекор
повеќе 3) сместување позади решетки.
Уште тука, во првиот афоризам во
книгата „Периграми“ започнува да се
обликува една посебна поетика.
Суштината на афоризмот лежи во делот
„чекор повеќе“, бидејќи токму тој чекор е
неопходен за од светот на реалноста,
вообичаените, секојдневните, рутински
постапки како што е доаѓањето на работа,
да се префрлиме во друга реалност, во
случајот на Јокиќ, реалноста на апсурдот
во која, ете, чуварот на затворот завршува
зад решетки. Од првиот афоризам во
книгата се грати слика на светот, со која
се навестува дека во тој свет се е
претумбано, разнишано, исфрлено од
своите вообичаени лежишта.

Тоа што најпрвин се забележува во афоризмот на Јокиќ е постоењето на

*Догаѓаќи на работа, чуварот на
затворот направи чекор повеќе и се
најде позади рететки.*

Значи, да почнеме. Јокиќ ќе важат за сите негови периграми. Искристализираат во десетте записи на ваме дека карактеристиките што ќе се миот човек, што ни овозможува да веруваме посебен афористичен жанр. Стилот е како посебна дефиниција за периграмите како на кои, на крајот, ќе може да се даде и редослед избрани периграми, врз основа репрезентативен пример - десетина без следно читање, јас тукa ќе ви претставам волува (можеби дури и бара) без редо-видејќи книгата со афоризми доз-ке го дадат самите периграми. Најдобар одговор на ова прашање

Концизност, духовитост, повеќе-значност, исчашена перспектива, склоност кон иронија, парадокс... се некои од клучните карактеристики на афоризмот како жанр чии што творци се десетмина врвни автори од просторите на поранешна СФРЈ.

Сепак, нарекувајќи ги своите афоризми периграми, афористичарот Перипа Јокиќ ни сугерира дека и во таа едноставна форма, сепак, постои простор за обликување на посебна индивидуална поетика со авторски печат, толку моќна што по него може да се нарече и самиот жанр.

Во што тогаш ќе се состои посебноста на афоризмот на Јокиќ кое би го оправдало воведувањето на посебен жанр-повески назив - периграм?

ПРИКАЗНИ ВО КАПСУЛИ

Белгес, 2019

ПЕРИТРАМИ

Перица Јоркиќ

300 примероци

Тираж

Универзитет

Печати

Превод на македонски
Димитар И. Вилазорски

Ана Ристова

Технички уредник

Бојан Рајевски

Рецензент

Белес

Клуб на писатели „Коста Солев Рацин“ -

Издавач

Перица Јокиќ
ПЕРИТРАМИ

Терпца Јокки

ТЕРПЦА АМИ

ТЕРПЦА АМИ

